

EXPERIÈNCIES DE CAMPANYES NACIONALS I INTERNACIONALS CONTRA L'ESTIGMA ASSOCIAT AL TRASTORN MENTAL

CAMPANYES ESTATALS

- 1decada4
- Todos somos parte del tratamiento
- Zeroestigma
- Toda una vida para mejorar
- Las etiquetas sólo son para la ropa
- No decidas por la cara
- Proyecto Chamberlin
- Mentalízate

1decada4

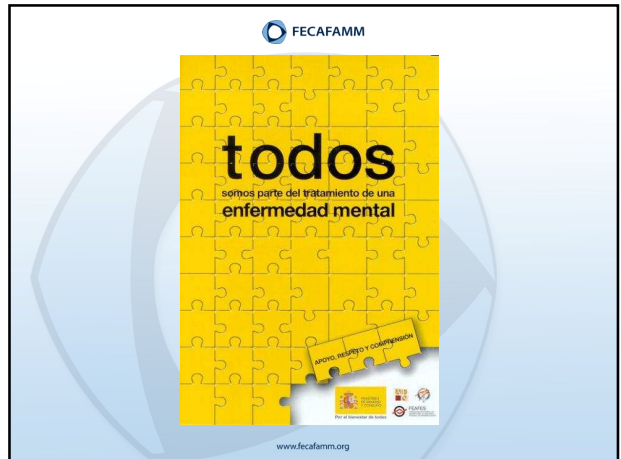
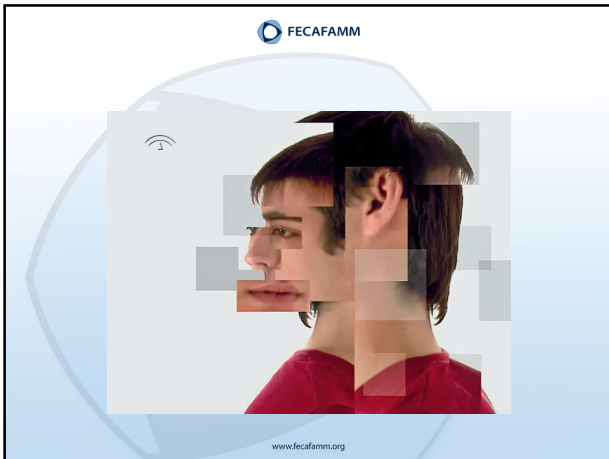
- **Juntament a la campanya de comunicació, llançada al 2007 a Andalusia**, que inclou espots a TV, falques de ràdio, anuncis en premsa, cartells, postals i publicitat exterior, compte amb el web www.1decada4.es.
- **www.1decada4.es està centrada a reduir l'estigma i la discriminació social**, identificades com algunes de les principals barreres per la recuperació.

- "1 de cada 4" és una iniciativa de la Junta d'Andalusia de sensibilització sobre el trastorn mental i les persones que el pateixen pionera a tot l'Estat espanyol.
- Aquesta campanya reforça el següent missatge: "1 de cada 4 personas padece alguna enfermedad mental a lo largo de su vida. Reconócelo. La salud importa."

La campanya presenta quatre persones amb trastorn mental:

- Silvia, una noia amb ansietat.
- Alberto, un noi amb esquizofrènia.
- María, una dona amb depressió.
- Juan, un home amb trastorn mental greu.

Quatre exemples de com el trastorn mental pot afectar tothom i que, en la majoria de casos, té millora amb l'ajut de familiars, amistats i professionals.

FECAFAMM

- El Ministerio de Sanidad y Consumo va iniciar al 2005 la Campaña sobre sensibilizació i eliminació de prejudicis envers les persones amb trastorn mental *“Todos somos parte del tratamiento de una enfermedad mental”*.

www.fecafamm.org

FECAFAMM

En els documents editats es va voler reforçar el següent missatge:

- **“Ayúdanos a mejorar la vida de las personas con enfermedad mental. Es más fácil de lo que crees, todos podemos hacerlo.”**

La campanya es va difondre a través d'anuncis en premsa, ràdio, televisió, sales de cine, tríptics i cartells informatius.

www.fecafamm.org

FECAFAMM

La actitud de la sociedad hacia las personas con enfermedades mentales desde siempre ha venido siendo 'mejor encerrarlas y olvidarnos de ellas'. Debemos luchar contra este estigma social.

zeroestigma

A través de su campaña Zero Estigma, EUFAMI está trabajando en toda Europa con la intención de cambiar las actitudes y comportamientos de la sociedad hacia las personas con enfermedades mentales. Nuestro objetivo es que, en vez de los prejuicios, la ignorancia y el miedo, predomine la aceptación, la información y la comprensión.

www.fecafamm.org

- La campanya Zeroestigma, de la Federaci3n Europea de Familiares de enfermos Mentales (EUFAMI), que a Espanya posa en funcionament la Confederaci3n Espa1ola de Agrupaciones de Familiares y Personas con Enfermedad Mental (FEAFES), s'inicia l'octubre del 2004.

Els objectius:

- Sensibilitzar la poblaci3n diana augmentant el coneixement de la malaltia.
- Reduir l'estigma de les persones amb trastorn mental.
- Establir relacions amb professionals i serveis (sanitaris, socials, educatius).
- Presa de consci2ncia dels adolescents, pares i mares.

Els receptors:

- Poblaci3n escolar compresa per alumnes dels ulti3ms cursos d'educaci3n secund2ria i batxillerat.
- Les associacions de pares i mares dels mateixos centres.
- Els professors dels centres.

“Toda una vida para mejorar”

Patrocinada per l'associaci3n Espanyola de Psiquiatria (SEP) i la Confederaci3n Espa1ola de Agrupaciones de Familiares y personas con Enfermedad mental (FEAFES), conjuntament amb els Laboratoris Lilly, es va iniciar al 2005.

Va comptar amb l'elaboraci3n de diferents materials:

- **Projecte “Saludablemente”:** difusi3n de suports documentals destinats a pacients (guies sobre alimentaci3n, activitat f2sica i autoestima) i a professionals sanitaris.
- **Contes destinats a nens:** “El Pap2 de Mía est2 Raro”; “La Madre de Mark est2 deprimida”;
- **Premis per recon2ixer la tasca** desenvolupada.
- **Polseres solid2ries**, amb el lema “Toda una vida para mejorar”.

“Las etiquetas s3lo son para la ropa”

- Els redactors de R2dio Nikosia, programa radiof3nic realitzat per persones amb trastorn mental, van iniciar una campanya per sensibilitzar sobre l'estigma.

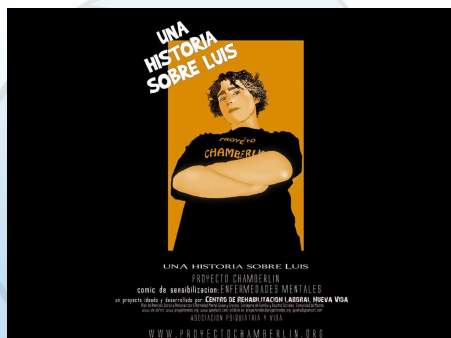
- **L'experiència de Ràdio Nikosia està dirigida per un grup d'antropòlegs i psicòlegs**, és coordinada per l'Associació sociocultural Ràdio Nikosia. És una de les primeres emissores realitzades per persones que han estat diagnosticades de problemes de salut mental. És una experiència que intenta fer una mirada lateral sobre la bogeria i busca vies alternatives per deconstruir l'estigma.

- **Per a l'original iniciativa es van realitzar tres dissenys de cartell.** Persones diagnosticades amb una malaltia mental van enganxar, en una fase inicial, més de 3.000 cartells per tot Barcelona entre el dilluns 22 de gener fins el dimecres 24 del 2007. Els cartells també van ser distribuïts en Centres Cívics, Centres de Dia, Hospitals i institucions públiques en general.

- La Junta d'Andalusia va presentar el 10 d'octubre del 2008 una mostra de panells que s'exhibeix pels centres de salut i hospitals de la comunitat autònoma.
- Cada panell mostra fotografies de 6 persones, amb dos dades de cadascuna: la seva professió i les seves aficions. Es pregunta al públic "¿Cuál de estas personas puede tener una enfermedad mental?" i s'assenyala que no són actors, actrius ni models, i que alguns tenen un trastorn mental i d'altres no.

Proyecto Chamberlin

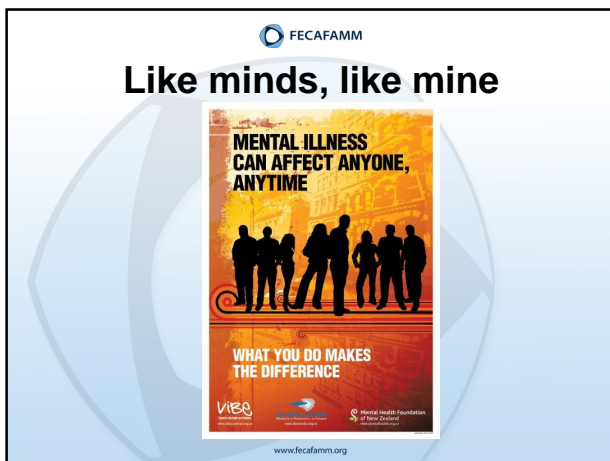
- Un primer nivell bàsic d'informació establert pel guió del còmic.
- En segon lloc, una informació ampliada de cadascuna de las circumstàncies i situacions donades en el guió del còmic.
- En tercer lloc, i sempre seguint l'argument de "**Una historia sobre Luis**", testimonis de diversos professionals, familiars i afectats que aporten informació directa de les seves experiències personals.

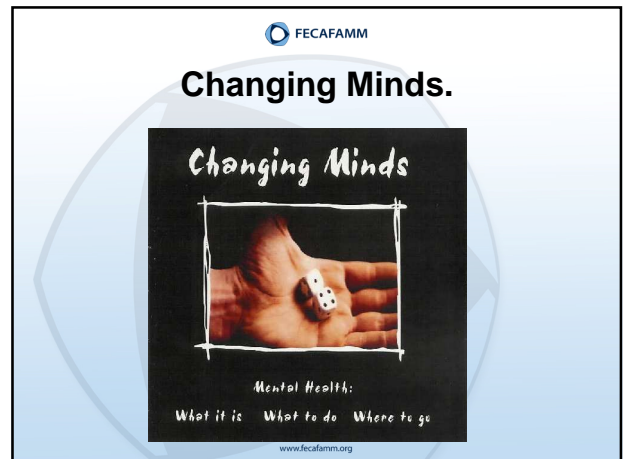
- La Confederació FEAFES realitza des del febrer del 2008 la Campanya MENTALÍZATE, que pretén informar, sensibilitzar i formar els joves i educadors sobre la realitat del trastorn mental, el seu tractament, les conductes que potencien la salut mental i les accions que afavoreixen la detecció de trastorns mentals.

- ## CAMPANYES INTERNACIONALS
- Like minds, like mine (Nova Zelanda)
  - Changing minds (Regne Unit)
  - See me (Escòcia, Regne Unit)
  - Rethink (Regne Unit)
  - Shift (Regne Unit)
  - Open minds, open doors (EUA)

- Et si votre voisin... (França)
- Face Mental Illness (Canadà)
- Transforming lives (Canadà)
- Locamente humano (Alemanya)
- Basta (Alemanya)
- Sane (Austràlia)

- *"Ments com la meva"*
Campanya del govern de Nova Zelanda creada al 1997, dins d'un pla de cinc anys, després d'un estudi sobre els serveis de salut que va alertar de la necessitat de reduir l'estigma.
- A l'espot 'Famous People', un dels molts realitzats per Like Minds, es barregen personalitats neozelandeses amb personatges mundialment coneguts, com Judy Garland, Albert Einstein, Laurence Olivier, Ernest Hemingway, Cary Grant, Cole Porter, Winston Churchill, Agata Christie, i Audrey Hepburn. Tots i totes van patir algun trastorn mental, però ningú els jutja per això.
- www.likeminds.org.nz

- **“Canviament de ments”**
Campanya llançada entre 1998 i 2003 pel Royal College of Psychiatrists, el col·legi professional de psiquiatres del Regne Unit i la República d'Irlanda. Un dels principals objectius de la institució és la divulgació sobre salut mental a un públic general.
  - www.rcpsych.ac.uk
- www.fecafamm.org

- **Una aliança de cinc organitzacions de salut mental** va col·laborar amb el govern escocès en aquesta reeixida primera campanya antiestigma, que ja ha guanyat onze premis al Regne Unit.
  - **Uns vídeos d'una nena i un nen que se senten diferents** van ser pioners al Regne Unit a parlar a la població més jove (12-18 anys) de temes com l'automarginació, la depressió, les autolesions o l'anorèxia. Altres materials divulgatius són anuncis de ràdio, còmics, pòsters, tríptics, postals i una guia per a mitjans de comunicació.
  - www.seemescotland.org.uk
- www.fecafamm.org

- **“Torna a pensar”**
- Rethink és una fundació britànica fundada fa més de tres dècades i integrada per més de 75 associacions, que constitueixen la “Mental Health Alliance”. Té 8.300 socis i ofereix serveis al voltant de 48.000 persones.
- Com a element habitual, les seves campanyes sempre se centren en les persones. La campanya nacional “Mira'm diferent perquè sóc alt”, mostrava una persona molt alta, tant que surt del pòster. Aquesta acció va estar dirigida a professionals mèdics d'atenció primària.

- **Una controvertida iniciativa: van posar al centre de la ciutat [una estàtua de Winston Churchill en camisa de força](#).** Van ser convidats a retirar-la per les autoritats, però van despertar un debat nacional sobre la percepció de les persones amb trastorn mental.
- www.rethink.org

- **“D'aquí a la igualtat” és el nom del pla general de la iniciativa. Per aconseguir-lo, treballen amb joves, serveis públics, mitjans de comunicació i voluntariat. Forma part de l'Institut Nacional d'Anglaterra per a la Salut Mental (NIMHE).**
- **Bona part dels seus esforços se centren en la integració laboral de les persones amb trastorn mental i la cobertura que els mitjans fan sobre el trastorn mental. Per això ha iniciat una iniciativa pionera: el *Speaker's Bureau*, una plataforma que posa en contacte a periodistes amb pacients, que proveeixen d'històries personals i notícies als mitjans i així donar la visió que sol faltar en les informacions: la de les persones que tenen trastorn mental.**
- www.shift.org.uk

OPEN MINDS, OPEN DOORS

- **“Ments obertes, portes obertes”**
- Una iniciativa local de l'Associació de Salut Mental de Pensilvània (EUA), finançada pel Departament de Benestar Social de l'Estat de Pensilvània i que segueix les directrius d'organismes governamentals com NAMI o SAMSHA.

El seu llançament de campanyes i materials és continu:

- Vídeos de sensibilització
- Díptics per a la població general
- Díptics per empresaris i empresàries
- Guies per a portaveus
- Diverses presentacions per oferir conferències sobre estigma segons el tipus de públic, etc.
- www.openmindsopendoors.com

**I si el teu veí veies una cosa diferent que tu...
El deixaries de banda?**

- Campaña francesa sota l'eslògan "Acceptar les diferències, també serveix per als trastorns psíquics"
- www.accepterlesdifferences.com

- **Associacions d'usuaris y usuàries de salut mental y associacions de familiars** participen en aquesta iniciativa contra l'estigma, al costat d'institucions públiques franceses i el suport financer de nombroses associacions, sindicats i empreses, públiques i privades. Iniciada al 2005, al 2006 va ésser declarada "Campaña d'interès nacional" i va rebre un impuls econòmic que va ampliar el seus recursos, entre ells un espot de tv, que va ampliar durant el 2007.

Face Mental Illness

- *"Afronta la malaltia mental. La malaltia mental a cara descoberta."*
- Aquesta campanya canadencra protagonitzada per persones amb malaltia mental ha servit de suport a la Setmana de la Consciència sobre la Malaltia Mental (MIAW, en anglès), celebrada cada any des de 2004.
- www.miaw-ssmm.ca

Transforming Lives

- *"Transformant vides"*
El Centre per a l'Addicció i la Salut Mental (CAMH) canadenc va llençar al 2005 una àmplia campanya de sensibilització que es va centrar en històries personals sobre l'experiència amb trastorn mental, les addiccions i l'estigma social que duen associats.

- L'exministre **Michael Wilson** relata la lluita del seu fill contra la depressió, que va culminar en suïcidi. Wilson afirma que el vergonyós seria no parlar-ne. La campanya va tenir un fort impacte social, a més de rebre nombrosos premis.
- www.camh.net

“Bojament humà”

- Aquesta campanya alemanya va portar a terme diverses activitats educatives contra l'estigma, tant en l'àmbit local com en el nacional.
- **Les accions van incloure el projecte escolar “¿Loco? ¡Y qué!”**, per augmentar la consciència sobre malaltia mental dels estudiants.
- www.irrsinnig-menschlich.de
www.verrueckt-na-und.de

“Basta”

- La Aliança per a persones amb trastorn mental “Basta”, que també significa “parar” en alemany, és una iniciativa que fomenta “aliar-se” contra l'estigmatització i discriminació de les persones amb trastorn mental, així com fomentar la informació i la possibilitat de trobada per disminuir els prejudicis contra ells i elles.

Sane

- Aquest organització australiana amb més de 20 anys de història està centrada a donar informació sobre la malaltia mental a la població en general i a institucions sanitàries públiques en particular.
- **Les seves campanyes informatives son contínues:**
  - **Dare to care** (“Atreveix-te a que t'importi”).
  - **Mental illness is real**, llançava missatges a la ràdio amb la col·laboració de famosos .
  - **360 degrees** (“360 graus”) conscienciava sobre el fet que la incapacitat d'una persona amb trastorn mental pot ser moderada y no l'impedeix de l'exercici professional.
  - www.sane.org

Fonts I

- www.1decada4.es
- <http://www.msc.es/gabinetePrensa/notaPrensa/desarrolloNotaPrensa.jsp?id=341>
- <http://www.feafes.com/FEAFES/DocumentosElectronicos/Capitulo6493/Zeroestigma.htm>
- <http://www.proyectoChamberlin.org/>
- <http://www.mentalizate.info/>
- www.radionikosia.org
- www.likeminds.org.nz
- www.rcpsych.ac.uk

Fonts II

- www.seemescotland.org.uk
- www.rethink.org
- www.shift.org.uk
- www.openmindsopendoors.com
- www.accepterlesdifferences.com
- www.miaaw-ssmm.ca
- www.camh.net
- www.irrsinnig-menschlich.de / www.verruecktna-un.de
- www.sane.org